

01
2024

KLÖVAR & TIMOTEJ

Österbottens Köts informationstidning

KAJ ÖVERRASKADE
PÅ GRILLFESTER!

INNEHÅLL

LEDARE/VD TOM ÅSTRAND	3
FÖRVALTNINGEN VÅREN 2024	4
ÖK PÅ REKRYTERINGSMÄSSA	5
KÖTTAKADEMIN 2024	5
GRATTIS PROAGRIA!	5
TEMPO-GENETIK MED FÖRDELAR	6
KOSLÄPP	7
VÅRMARKNAD	7
ÖK 90 JUBILEUMSÅR	8
BENGT LÅNGGÅRD	9
GÅRDSBESÖK – LINDVALLS MJÖLKGÅRD	10
PERNILLA GRÖN	11
AKTUELLT ANSKAFFNING	12
GÅRDSBESÖK – EHRS LANTBRUK	14
DONATION TILL PROJECT LIV	15
VERKSAMHETSGRANSKARE	15
GRILLFEST MOLPE	16
GRILLFEST LILLBY	18
RECEPT	20
ENQVIST TRANSPORT	21
A-FODER	22

Ansvarig utgivare: Andelslaget Österbottens Kött

Pärmbild: Humorgruppen KAJ på ÖKs Grillfester

Foto: Lisbeth Bäck/Kustmedia

E-post: osterbottenskott@atria.com

Internet: www.osterbottenskott.fi

Chefredaktör: Tom Åstrand / Österbottens Kött

Ombrytning: Kustmedia

Upplaga: 400 ex.

Tryck: KTMP Group 2024

ISSN 1798-7539 (Print)

ISSN 2342-5644 (Online)

POSTADRESS

PB 173, 65101 VASA

BESÖKSADRESS

Flygfältsvägen 2, VASA

www.osterbottenskott.fi

MEDLEMSFÖRMÅN FÖR ÖK-MEDLEMMAR

Vid Atrias restaurang Gastrogrill Muré i Helsingfors

Andelslaget Österbottens Kött erbjuder sina medlemmar en medlemsförmån vid Atrias restaurang Gastro Muré på Norra Esplanaden 17 i Helsingfors. Förmånen gäller ÖK-producent med sällskap och en rabatt om 25 procent på måltider och måltidsdryck. Förmånen erhålls mot uppvisande av kvitto vid ÖK:s kontor. Kontakta Laura Koskimäki: Koskimäki Laura på telefon 040 770 9055 eller e-posta: laura.koskimaki@atria.com

Itikka osuuskunta och Lihakunta erbjuder samma förmån till sina medlemmar.

ÅRSREDOVISNING 2023

Andelslaget Österbottens Kött:s årsredovisning för 2023 har producerats i elektroniskt format och delgetts på hemsidan och alla medlemmar.

Ett mindre antal har också tryckts för arkivering.

POSITIVT INTRESSE FÖR ÖK SOM ANDELSLAG

BÄSTA LÄSARE. ÖK:s 90:e verksamhetsår är halvvägs genomfört och firandet i arbetets tecken fortsätter året till slut. Jag märker själv att aktningen och ödmjukheten inför det faktum att vi alla är en del av, och har att förvalta, 90 år av hårt arbete och förvaltning av ÖK:s verksamhet. Man känner stor respekt för de ÖK:are som gott före oss och vars insatser och beslut navigerat ÖK genom årtiondena fram till idag.

ÖK:S VERKSAMHET, köttanskaffning, djurförmedling och ÖK:s övriga tjänster har fungerat bra på alla plan. Under årets första hälft har speciellt anskaffningsverksamheten varit intressant att följa. Det har varit många kontakter inom både svin- och nötköttproduktionen både vad gäller utveckling av nuvarande produktion eller planering av nyinvesteringar. Tiderna må vara tuffa men det är glädjande att se att många producenter ändå planerar kring sin gårds framtid – en drivkraft som grundar sig på en orubblig framtidstro.

INOM NÖTSLUTUPPFÖDNING och mjölkgårdssamarbetet har det också varit högre aktivitet i form av kontakter både från nuvarande ÖK nötkött- och mjölkgårdar men vi märker även av ett förhöjt intresse utanför ÖK:s nuvarande producentkår kring ÖK som andelslag och de förmåner som kommer med ett medlemskap i andelslaget. ÖK har tagit vara på möjligheterna och flera helt nya samarbeten har inletts.

JUBILEUMSÅRET TILL ÄRA så beslöt ÖK:s fullmäktige vid året ordinarie årsmöte att godkänna styrelsens förslag att för 2024 utbetala en andelsränta på 18 procent på inbetalt andelskapital. Det är

en historiskt hög andelsränta som ÖK betalar och som möjliggörs av en stabil egen verksamhet. ÖK är en del av ett starkt livsmedelsföretag som Atria och dess dotterbolag.

FÖR ATT DOKUMENTERA andelslagets 90 verksamhetsår har vi även under arbete en kort dokumentär eller företagsfilm som är ägnad att komplettera ÖK:s 75 års historik men i ett format som är mera anpassat till dagens mediaformat hur man presenterar företag och verksamheter. Detta tidsdokument gör i samarbete

”

Tiderna må vara tuffa men det är glädjande att se att många producenter ändå planerar kring sin gårds framtid – en drivkraft som grundar sig på en orubblig framtidstro.

med Kustmedia Ab men involverar även ÖK:s producenter, förvaltning, djurbilschaufförer och personal. Ett stort tack till er som har ställt er tid och möda till förfogande vid förverkligandet av denna film. Premiärvisning blir det säkert vid något av höstens förvaltningsmöten eller producentluncher.

UNDER BÖRJAN AV året genomförde ÖK en producentnöjdhetsundersökning som visade att ÖK:s medlemmar och producenter är mer nöjda med andelslagets verksamhet och tjänster än branschen

i genomsnitt. Från ÖK:s sida och alla funktioner vill jag passa på att tacka för feedbacken av undersökningen och det förtroende ni ger ÖK:s personal och förvaltning. Undersökningen visar också att det finns saker som kan förbättras och det får vi notera och arbeta vidare på – arbetet att utveckla och förbättra tar aldrig slut.

När jag skriver detta har årets Grillfester ännu inte hållits men jag vet redan att årets fester kommer att bli minnesvärda. Förutom mat- och smakupplevelser och gott sällskap bjuder årets fester även på en och annan överraskning. Vi hoppas att dessa ska förgylla sommarkvällen för er alla samtidigt som det är ett sätt för ÖK att tacka alla producenter för det arbete ni gör och en hyllning till ÖK:s främsta styrka och devis – tillsammans är vi starka!

JAG ÖNSKAR ALLA ÖK:s producenter, förvaltning, personal och samarbetspartners en riktigt god fortsättning på sommaren!

Tom Åstrand
Verkställande direktör

Förvaltningsrådet möte
i Vasa 15 mars 2024.

Fullmäktiges ordinarie
sammanträde 5 april
i Vasa 2024.

FÖRVALTNINGEN VÅREN 2024

UNDER VÅREN HAR ÖK:s fullmäktige haft ett ordinarie sammanträde och förvaltningsrådet haft två möten. ÖK:s förvaltningsråd höll sitt första möte för året den 15 mars i Vasa. Förvaltningsrådets ordförande Ola Sandberg öppnade mötet. Han kunde konstatera att verksamhetsåret 2023 var gynnsamt för ÖK.

Enligt en färsk producentnöjdhetsundersökning är ÖK:s medlemmar och producenter nöjda med andelslagets verksamhet. Sandberg tackade ÖK:s förvaltning, personal och djurbilschaufförer för deras insatser för andelslaget under verksamhetsåret 2023.

Räkenskaper för föregående år

Vid mötet föredrogs och godkändes bokslut och verksamhetsberättelse för år 2023 för vidare behandling i fullmäktige. Revisionsberättelsen fastställdes och verksamhetsgranskarnas utlåtande presenterades. Kjell-Göran Paxal redogjorde för aktuellt från Atria medan ÖK:s egen personal, Tom Åstrand, Daniela Sandbacka och Sören Stenroos informerade om aktuellt från Österbottens Kött. Diskussionen var konstruktiv och givande i förvaltningsrådet.

Fullmäktiges ordinarie sammanträde

ÖK fullmäktiges ordinarie sammanträde, dit även förvaltningsrådet och styrelsen kallas, hölls i Vasa den 5 april 2024 i nya Original Sokos Hotel Royals konferensutrymme. Tea Hagman öppnade mötet varefter det tog en god stund att behandla föredragningslistans alla sjutton paragrafer. Bokslut, verksamhetsberättelse för 2023, revisionsberättelse och förvaltningsrådets utlåtande godkändes. Beslut om årsöverskottets användning fattades. Se faktaruta om beslutet intill denna text. Det ekonomiska resultatet gav ÖK möjlighet att höja räntan på inbetalt andelskapital till den högsta nivån någonsin i andelslagets historia – 18 procent.

Till ordförande och vice ordförande för fullmäktige under mandatperioden 2024 – 2026 återvaldes enhälligt Tea Hagman och Mats Storgård. Till förvaltningsrådets medlemmar för mandatperioden 2024 – 2027 återvaldes Johan Snickars, Ola Sandberg och Stefan Engman. I stället för Marcus Strömsnäs, som avslutat sin verksamhet, valdes Tommy Ehres som medlem i förvaltningsrådet. Förvaltningsrådet har elva medlemmar.

Till revisor och revisorssuppleant åter-

valdes Hans Jåfs och Stefan Wiklund. Till fullmäktiges arbetsutskott för 2024 valdes Kjell-Erik Hannus, Christian Björknäs och Johannes Stenmark.

Undersökning som vägvisare åt Österbottens Kött

Vid mötet redogjorde VD Tom Åstrand närmare för resultatet av TNS Kantars kundnöjdhetsundersökning bland ÖK:s producenter. Enkäten visar klart ÖK:s styrkor, men ger även förslag till förbättringar. Åstrand underströk vikten av att producenterna deltar i undersökningen när den genomförs då svaren ger ÖK en indikator som vägvisare inom verksamheten.

Kjell-Göran Paxal presenterade aktuellt från Atriakoncernen och ÖK:s personal för aktuellt från ÖK. Ekonomichef Daniela Sandbacka informerade också om ÖK:s ansvar kring Lagen om öppenhetsregister, som trädde i kraft 1.1.2024.

Besök vid Atrias slakteri i Nurmo

Förvaltningsrådets andra möte för året ägde rum i Seinäjoki den 8 juni 2024. Mötet kombinerades med ett besök vid Atrias slakteri i Nurmo och deras svinslaktlinje där.

Vid mötet förrättades följande personal: till ordförande och vice ordförande för förvaltningsrådet återvaldes enligt nomineringsutskottets förslag Ola Sandberg och Kenneth Dalkarl. Till verksamhetsgranskare för 2024 valdes Thomas Juthman, Stefan Engman och Tommy Ehlers.

Förvaltningsrådets nomineringsutskott 2024 utgörs av Fredrik Backlund, Rickard Ingves och Per Sandbacka.

Text och foto: Lisbeth Bäck/Kustmedia

BESLUT OM ÅRSÖVERSKOTTETS ANVÄNDNING

Räkenskapsperiodens överskott för 2023 uppgår till 548 918,19 euro.

Inbetalt andelskapital 31.12.2022 uppgår till 2 582 341 euro fördelat på:

A-andelar 2 348 054 €
B-andelar 234,288 €

ÖK:s fullmäktige beslöt att andelslaget för verksamhetsåret 2023 utbetalar andelsränta på inbetalt andelskapital enligt följande:

A-andelar 18 %
Andelsränta: 422,650 €

B-andelar 3 %
Andelsränta: 7,029 €

Andelsräntan uppgår sammanlagt till 429,678 euro och utbetalas i maj 2024. Överstående del, 119 240 euro, överförs till dispositionsfonden.

ÖK PÅ REKRYTERINGS-MÄSSA

ÖK var en av de landsbygdsaktörer som hade gemensam monter vid Talent Forum i Vasa i början av året. Det är ett rekryteringsevenemang för högskolestuderande i Vasa. ÖK representerades av Joni Staffas och Laura Koskimäki. De berättade om ÖK:s verksamhet och om vad branschen har för arbetsplatser att erbjuda.

PREMIERADE VID KÖTTAKADEMIN 2024

Följande ÖK-producenter premieras vid Atrias Köttakademi den 2 februari 2024 i Tammerfors:

- Svinproducenterna vid **Pig Hill Ab** i Munsala valdes till Årets Nätverk.
- Nötproducenterna **Juthmans Gård** i Närpes premierades för Utmärkt uppfödare av Kötttraskvigor.

Vi Gratulerar!

GRATTIS ProAgria!

ProAgria Lantbrukssällskapet firade 120 år av lantbruksrådgivning 22 mars 2024. Detta med jubileumspublikation, årsmöte och jubileumsmingel i Karperö, Korsholm. Österbottens Kött uppvaktade. På bilden från vänster Henrik Pott, ProAgria ordförande, Jan Anderssen, Kennet Dalkarl och Tom Åstrand från ÖK samt Meira-Pia Lohiluoma, direktör för ProAgria Lantbrukssällskapet i Österbotten.

TEMPO

– GENETIK MED FÖRDELAR

WESTFARM AB ligger i framkant när det gäller utveckling och innovationer inom smågrisproduktion. Med 450 suggor i sitt stall och en smågrisproduktion som omfattar över 16 000 smågrisar på årsbas har de produktionsresultat i det nationella toppskiktet.

WestFarm var först med helt sojafri utfodring i hela svinkedjan i Finland. Nu övergår de till ny genetik med Tempo som faderras.

Mycket nöjda

Kjell-Göran Paxal förklarar.

– Vi fick en förfrågan från Atria och Finnpig om intresse av ett försöksprojekt med Tempo, en helt ny faderras som inte funnits i Finland tidigare.

WestFarm har tidigare haft Norsk Duroc som faderras men inte varit nöjda.

– Det har varit oroligt i boxarna, säger Henrik Holm.

– Därför sammanföll frågan om försöket väl med våra egna funderingar om att byta genetik, tillägger Tomas Långgård.

Semineringen av Tempo inleddes vid WestFarm i januari 2023 och som enda svingård inom Atria har de kört fullskaligt med Tempo. Från och med juli 2023 har de levererat smågrisar med Tempo som faderras.

– Vi har således ett stort djurmaterial vi i jämförelser kan visa resultat på.

– Vi är mycket nöjda. Det är lugnare i avdelningarna, vi har mindre medicineringar och köttprocenten har stigit.

Foto: WestFarm

Smågrismängderna har ökat med 3–3,5 grisar/sugga/år.

– Studerar man slakteriernas kasseringsuppföljning avviker vårt nätverk positivt från Atrias medeltal. Tempogenetiken verkar vara motståndskraftig gällande luftvägssjukdomar och svansbitningar är nästan obefintliga. Bättre totalekonomi i hela kedjan.

Lugn i boxarna

Slaktsvinsproducent Andreas Helenelund i Socklot, Nykarleby, ingår i WestFarms nätverk och till hans gård levererar WestFarm över hälften av sin produktion.

– Enligt mig har Tempo i princip bara

Henrik Holm har någon dag före intervju tillfället deltagit i det internationella köttkongressen Agri Benchmark Global Forum 2024 med över 500 medverkande från 26 olika länder och där Atria är medarrangör. Bland annat analyseras resultat från en databas där olika saker kartläggs från hela världen: produktion, arbetstid, kostnader, lönsamhet med mera. WestFarm hör till dem som skickar in sina siffror till databasen. Aktörer i andra länder känner till Tempo och förhåll sig positivt till genetiken.

Henrik känner stolthet över att övriga världen visar så stort intresse för finländsk svinproduktion.

– Förr var det vi som for ut i världen för att lära oss. Nu kommer man från andra länder till oss för att hämta goda exempel och -modeller, bland annat sojafri produktion, långa svansar och genetik.

Ägare i WestFarm Oy Ab. Från vänster Tomas Långgård, Henrik Holm, Anders Lilland och Kjell-Göran Paxal.

fördelar, säger Helenelund.

– Lugn i boxarna betyder mindre svansbitning och mindre kasserade djur. Jag skulle inte vilja återgå till det som var tidigare, säger han.

Jari Smulter är en annan nöjd producent som ingår i nätverket. Efter att han fick senaste djurleverans kontaktade han WestFarm och bad dem tacka personalen i svinhuset för välutfört arbete.

WestFarm är än så länge ensam om att leverera djur med denna genetik till Atria men det finns beställning från andra gårdar efter att de bekantat sig med produktionsresultaten.

– Vi fortsätter med Tempo. Det är roligt att gå in i svinhuset. Det är som det ska vara nu, säger de.

Annat aktuellt

Annat aktuellt är ett försök i samarbete med LUKE. Nya djurvälståndslagen stipulerar restriktioner om kastrering och nu vill man utreda dess inverkan på eventuell skatolhalt, det vill säga galtluk i köttet och galtgrisars beteende i uppfödningen.

– Vi har också anställt en servicekarl på deltid som bevakar och sköter tekniken i anläggningen. Och så har vi gjort två investeringar, säger Långgård.

– Solpaneler.

– Ja, och så har vi investerat i TV:n på väggen, ler Långgård.

Text och foto:
Lisbeth Bäck/Kustmedia

Tobias Mara och Bjarne Mara.

Det var tredje gången familjen Mara bjöd in till Kosläpp. Här ses nu korna på spliternytt bete.

KOSLÄPP VID FAMILJEN MARA I VIKBY

Lördagen den 25 maj 2024 ordnades Kosläpp vid Kvarnbackens gård i Vikby. Evenemanget, som lockade hundratals besökare, ordnades av familjen Mara i samarbete med ÖSP, Maitosuomi och Österbottens Kött.

Kosläpp betyder att kor tas ut på bete första gången för säsongen och i Vikby fick besökarna se hur djuren kände in grönskan och friskluften för första gången denna vår.

Kvarnbackens gård drivs sedan i fjol som en sammanslutning av Tobias Mara och hans föräldrar Camilla och Bjarne. Systemen Jessica guidar runt besökare på en traktorkärra vid Kosläppet och berättade om gårdens verksamhet – som är ekologisk mjölkproduktion och spannmålsodling. Antalet mjölkkor är ett femtiotal och med kvigor och kalvar är det sammanlagt 110 djur på gården.

Text och foto:
Lisbeth Bäck/Kustmedia

Pernilla Grön och Filip Ström från Andelslaget Österbottens Kött.

Korv-Görans Kebab med stor åtgång vid vårmarknaden. Närmare 700 portioner.

KJELLMANS MARKNAD

Österbottens Kött var utställare vid Kjellmans Vårmarknad i Källby den 15 mars 2024. Utöver att träffa medlemmar och andra bjöd ÖK på Korv-Görans Kebab, som var mycket omtyckt av besökarna.

Text och foto:
Lisbeth Bäck/Kustmedia

Före detta ÖK-producenter och ännu välbekant med ÖK:s verksamhet. Från vänster Ingmar Nygård från Ävist, Rolf Långnabba från Ävist och Hans Esselström från Esse.

Nötproducenten Sören Antfolk med sonen Isak.

ÖK producenten Robin Eriksson med dottern Vilma.

Från vänster Peter Nyman, Laura Koskimäki och Joni Staffas.

Alla medlemmar och producenter får en jubileumsgåva från ÖK – muggar med ÖK 90-tryck i unik förpackning.

På dagen för ÖK:s grundande, den 10 april, fick alla medlemmar och producenter en personlig hälsning från ÖK per post. Tack för ert viktiga arbete! Från vänster Ingmar Snickars och Johan Snickars.

Österbottens Kött firar 90 år FÖRTROENDE I GENERATIONER

Österbottens Kött Ab grundades i Vasa år 1934 för att förbättra marknadsföring och slaktdjurshandel i Österbotten. Tio år senare ändrades ÖK till andelslag. Jubileumsåret firas i arbetets tecken.

ÖK FIRAR SINA 90 år i huvudsak i arbetets tecken. Likväl uppmärksammas året på olika sätt – inom ramen för befintlig verksamhet. En jubileumslogo har tagits fram som syns i marknadsföring och i ÖK:s egna kanaler på sociala medier. Vid sommarens grillfester, som anordnas för andelslagets producenter, delade ÖK ut en jubileumsgåva i form av ett unikt set med kaffemuggar. Under året produceras en företagspresentation för Youtube.

– Filmen är ett led i att lyfta fram det viktigaste vi har – ägarmedlemmarna och

deras produktion av inhemskt kött av hög kvalitet, säger VD Tom Åstrand.

Behöll anskaffning och förmedling

År 1991 beslöt ÖK att sälja sin industriella verksamhet till Itikka-Lihapolar Oy och blev därmed delägare i det som i dag är Atria Abp. Från slakteri och köttförädlingsindustri fortsatte nu ÖK med djuranväskning, djurförmedling, finansiering och rådgivning.

Redan på 1980-talet hade ÖK ett separat företag för förmedling och distribution av foder, Oy Foremix Ab. År 2004 startade Oy

A-Foder Ab sin verksamhet och två år senare integrerades foderförsäljningsbolaget Foremix med A-Foder.

Efter att Oy A-Producenter Ab, grundades 1999, överförde ÖK en del av rådgivningsverksamheten till A-Producenter men behöll köttanskaffningen och djurförmedlingen i egen regi.

Arbetet fortsätter

– ÖK:s mission är att på sitt verksamhetsområde ansvara för anskaffning av svin- och nötkött som Atria behöver, säger Tom Åstrand.

– ÖK:s personal, som i dagsläget består av sju personer, verkar utgående från kontoret i Vasa och ÖK samarbetar med två djurtransportföretag. Förutom köttanskaffning och djurförmedling har ÖK även en egen djurfinansiering. Försäljning av A-Foders produkter är också en viktig del av verksamheten.

Andelslaget har för närvarande 248 medlemmar.

– Förtroendet mellan ÖK och dess medlemmar/producenter har präglat verksamheten i generationer. Det känns bra att vara en del av en framgångsrik livsmedelskoncern som Atria.

Text och foto:
Lisbeth Bäck/Kustmedia

OMBUDEN DELADE UT ÖK-KLOCKAN

År 1984, när Österbottens Kött firade sina femtio första år, var Bengt Långgård ett av ÖK:s ombud. Ombuden delade ut klockan, ÖK:s gåva till alla medlemmar. Klockan finns bevarad i många hem ännu idag.

BENGT LÅNGGÅRD I Malax fortsatte i sina förfäders fotspår, som jordbrukare och ÖK-producent. År 1968 blev han tipsad om att söka tjänst som ombud vid ÖK. Ombuden tog emot slaktanmälningar och var med vid djurtransporterna. VD:n vid ÖK, Hans-Erik Slotte, kom till Malax och träffade Bengt vid dåvarande Lennis baren, där ett samtal vi kan likna med en anställningsintervju, utfördes.

Bengt fick jobbet.

– När jag började var vi ett trettiotal ombud på ÖK:s område. Vi tog emot anmälningar per telefon. Till handelslaget i Långåminne och vid familjen Ström i Vias kunde producenterna också göra djuranmälan. Jag var med vid lastning på gårdarna och lossning vid slakteriet i Vasa medan det ännu fanns.

– I början körde vi alla djurslag i samma bil: nöt, svin och får. Nötdjuren leddes ut med rep och det var oftast min uppgift. Det var minsann tivoli ibland, säger han och skrattar.

Så blir han allvarlig. Hämtar ett inramat diplom han fick av Ossian Eklund i Oravais efter att han, år 2007, räddat Ossians liv vid en djurtransport.

– Det är ett under att Ossian lever efter närkamp med den arga tjuren. Sven-Olof Enqvist och jag kom till undsättning.

Med respekt för Eklund kontaktades

han för en kommentar.

– Jo, jo, du får skriva om diplommet som jag gav Bengt. Det är han värd. Han och Enqvist räddade ju livet på mig!

Ombud i 40 år

Bengt hade uppdraget som ombud i fyrtio år och slutade 2008. I dag finns inga ombud utan slaktanmälan, djurförmedlingen och logistiken kring den sköts via ÖK:s kontor medan djurbilschaufförerna är ÖK:s ansikte utåt på fältet.

– Jag tyckte om arbetet. Vi har också

Birgit och Bengt Långgård. Och Ossian Eklunds synliga bevis på tacksamhet vid en olycka i fähuset.

Bengt Långgård med ÖK-klockan, andelslagets gåva till medlemmarna vid 50-årsjubileumet.

alltid haft jordbruk med djur och spannmålsodling, säger Bengt.

– Vi slutade med korna 1994 och från 1997 var jag delägare i Björkback Gård, svinproduktionen som sonen Tomas i dag driver som sammanslutning med två av sina barn, Jens och Andreas.

Tacksamheten var stor

ÖK-klockan från 1984 är ett begrepp. Den finns bevarad som ett värdefullt minne i många österbottniska hem. Modern för sin tid och en påkostad gåva som ÖK gav till alla sina medlemmar vid 50-årsjubileet. Bengt berättar att det var ombudens uppgift att dela ut dem.

– Jag hade ett stort lager här hemma och de förvarades i fina styroxlådor. Dels hade jag med dem i slaktbilen, dels körde jag ut och levererade dem till hemmen.

– Alla var så tacksamma när de fick klockan, minns han.

I år, i samband med 90-årsjubileet, får alla medlemmar och producenter en unik låda med fyra kaffemuggar försedda med ÖK-90 logon. Den delades i huvudsak ut vid Grillfesterna.

Text och foto:
Lisbeth Bäck/Kustmedia

Från vänster Axel, Dan-Anders och Jonathan. Alla med efternamnet Lindvall.

Bröderna Lindvalls Mjölgård "VI BÖRjade MED FYRA TOMMA HÄNDER OCH STORT INTRESSE"

ÄVEN OM BRÖDERNA Lindvalls föräldrar var bönder är det här inte en historia i rakt nedstigande led. När Dan-Anders och Jonathan var i tonåren avvecklades djurhållningen hemma. Ingen av pojkarna var intresserad. Då. Några år senare gick bröderna ut från Lannäslund som lantbruksföretagare. Från samma skola där lillebror Axel studerar i dag. Deras två systrar har valt annan yrkesbana.

"Mjolkade loss" besättningen

Vid Lannäslund växte brödernas jordbruksintresse. Dan-Anders var anställd på en mjölgård ett par år och Jonathan jobbade inom familjens entreprenadföretag.

De minns hur deras tankar på eget jordbruk växte. En var 20 år och den andra var 18 år. Banken trodde inte på deras affärsidé.

De berättar vidare och här återges en längre historia kort.

– Sen gick det vår väg i alla fall. Han som hyrde fähuset av våra föräldrar skulle sluta och vi fick köpa besättningen om 25 kor. År 2010 grundades Bröderna Lindvalls Mjölgård. Vi äger hälften var Jonathan och jag, säger Dan-Anders och fortsätter.

– Efter en tid avvecklade en annan

producent sin verksamhet och vi fick köpa hans mjölkkor. Vi hade inga tillgångar men gjorde upp avbetalningsplan med säljarna. Vi fick en kreditlimit om 10 000 på banken och samma dag som korna flyttade in köpte vi foder för hela pengarna. Sen "mjolkade vi loss" besättningen.

Byggede om grishus

De fick möjlighet att köpa en begagnad mjölkstation, behövde utrymme och köpte ett ledigt grishus som de byggde om till djurstall för mjölkkor i lösdrift. Efter en tid köpte de andra grishuset på samma tomt, renoverade och byggde en korridor mellan djurstallen.

I dag har de all produktion på ett och samma ställe i Sorvist.

Nuvarande djurmängd är 80 mjölkkor och 20 sinkor + kalvar och ungdjur, omkring 70 tillsammans.

– Vi arrenderar drygt 100 hektar och har en mindre areal odlingsmark själva.

– Så ungefär, ler Dan-Anders. Vi började med fyra tomma händer och ett stort intresse. Idag skulle vi inte välja bort vårt yrke.

Delar upp dagliga skötseln

Hur går det?

– Det går runt. Vi delar upp jobbet så att vi mjölkar en dag var och en dag var blandar vi foder, skrapar och sköter utfodringen. På så sätt är vi båda hela tiden involverade. Vi sköter reparationer, pappersarbetet och resten däremellan.

Axel är till stor hjälp och sköter nästan allt traktorkörande just nu. Deras pappa hjälper till ibland och mamma är anställd på deltid.

Dan-Anders är gift med Mikaela och de har fyra barn mellan tre och tolv år. Jonathan och Hanna har två barn i lågstadietiden.

– Vi skulle inte klara oss utan Mikaela och Hanna. De sköter mycket hemma och är med barnen, plus att de hjälper till här när det behövs, berömmar de.

Styrka att vara två

Det är trevligt att sitta och prata med Lindvalls. Samtalet flyter på. De är positiva, förnöjda och nogga med att skynda långsamt.

– Vi trivs med jobbet och med varandra. Vi är grymt intresserade av det vi gör och vi är bra på att hålla i pengarna. Tänker tillväxt enligt vad plånboken tillåter. Vi arbetar hårt och pratar om allt. Vi kan diskutera en sak många gånger innan vi fattar beslut. Ser på saker från olika infallsvinklar, säger Dan-Anders.

– Det är verkligen en styrka att vi är två om det här, faller Jonathan in.

Fokus på optimering och växtodling

De är nöjda med produktionsresultaten och har, vilket är ganska ovanligt i Finland, avel med 3-raskorsning, eller pro-cross-program som det också kallas.

– Orsaken att vi började med det är att djuren vi köpte inte var genetiskt högt klassade, men var ändå fullt fungerande mjölkkor. Vi ansåg att vi inte hade något att förlora på att testa korsningsavel, och vi är mycket nöjda med det.

Nautasuomis kundrådgivare Pernilla Grön, som jobbar på ÖK:s område, har varit på gårdsbesök till Lindvalls.

– Vi gick igenom produktion och utfodring. Pratade avel och foder. Vårt samarbete med ÖK fungerar bra. Vi är hittills nöjda medlemmar i andelslaget.

Bröderna lyfter betydelsen av att själva ha fått bygga upp verksamheten.

– Det har varit givande att börja från början. Vi har lärt oss efterhand och byggt upp produktionen. För oss är det en hjärtesak att producera livsmedel. Dessutom bor vi i ett land som har bästa kvaliteten på livsmedel, säger Dan-Anders.

– Vi är förstas också tacksamma över all hjälp från föräldrarna. I takt med att vi renoverat djurstallen har vi lärt oss bygga. Utan pappa hade det nog tagit avsevärt längre tid, ler Jonathan.

De funderar på framtiden men säger att de drar efter andan för närvarande.

– Nu har vi fokus på att effektivisera, optimera produktionen och har fokus på växtodlingen. Tiden får utvisa när vi tar nästa steg i utvecklingen.

Axel, 17 år, är intresserad och en i arbetsgänget nu.

– Jag fick välja. Och jag valde det här, skrattar Axel.

Text och foto: Lisbeth Bäck/Kustmedia

Mjolkproducenter
– kontakta mig gärna!
Pernilla Grön
pernilla.gron@atria.com
Telefon
050 329 2354

PRODUCENTKONTAKTEN ÄR VIKTIGAST!

Pernilla Grön är Nautasuomi Oy:s kundrelationschef på ÖK:s område sedan slutet av januari 2024. Hon samarbetar med ÖK:s personal och riktar sig till mjölkgårdar när det gäller utfodringsfrågor och produktionsutveckling.

PERNILLA GRÖN HAR lång erfarenhet från branschen som anställd åt Faba i nästan tjugo år och där som avelrådgivare i nio år. Hon känner ÖK:s område och producenter. Hon har arbetsrum vid ÖK:s kontor i Runsor, har hemmakontor i Purmo och rör sig mycket på fältet.

– Vid varje gårdsbesök går jag igenom produktionen och utfodringen med producenterna. De berättar om sina foderblandningar och hur de tänker sig framtiden, eventuell avveckling eller investering och utveckling.

– Jag brukar också be gårdsfolket reflektera över något positivt i jobbet, något negativt och så deras hälsning till ÖK.

Fältarbete prioriteras

I sitt jobb prioriterar hon fältarbetet och kundkontakterna. Flera gårdsbesök varje vecka ingår. Hon deltar också i kurser och regelbundna teammöten med Atria och Nautasuomi. Genom ett treårigt projekt kommer hon att tillsammans med Asta Himmanen från Maitosuomi att bilda smågruppsverksamhet, främst för dem som funderar på generationsväxling men också med andra mjölkproducenter.

– Jag tror vi kommer att få i gång riktigt bra grupper att jobba med, säger hon.

Tröskeln är låg

Hon är hemma från Purmo och fritiden tillägnas hästar, travsport och så är hon fotbollsmamma till två söner. Vid sidan av arbetet utbildar hon sig till agrolog.

– Jag trivs riktigt bra. Jag vill ha låga trösklar och det förtroende som finns mellan mig och producenterna ger bra samtal om dem och deras verksamhet. Som jag brukar säga: med management och utveckling kommer man långt – med samarbete och tillit kommer man ännu längre.

– Jag märker också att det på fältet finns intresse för Österbottens Kött som andelslag.

Text och foto: Lisbeth Bäck/Kustmedia

UTVECKLINGSARBETET PÅ GÅRDARNA GER GODA RESULTAT

SOMMAREN ÄR HÄR med allt vad det innebär! Sådnen är avklarad så även första vallskörden. Även om Österbotten inte är så stort så har vi ändå fått rapporter om att alla har olika utgångslägen. Vädret har igen varit både bra och utmanande, och som vi tidigare konstaterat så verkar det som att dit det vänder, så hålls vädret en tid. Vi får som vanligt ta det vi får då vi jobbar med vädret som en av våra viktigaste samarbetspartners och hoppas på det bästa av situationen. På ÖK följer vi ständigt med hur det går för våra producenter och försöker hållas up-to-date med läget i regionen.

Anskaffningen svin

Smågrisförmedlingen har under årets första fem månader gått klart bättre än fjolåret och samtidigt även bättre än vad

”

På ÖK följer vi ständigt med hur det går för våra producenter och försöker hållas up-to-date med läget i regionen.

vi hade budgeterat vilket är bra. Smågrisproducenterna har jobbat bra och utvecklingen går ständigt framåt i produktionen. Vi vet att olika små förändringar gjorts som resulterat i bättre produktionsnyckeltal. En ny sak som provas fram i detta nu är den nya Tempo faderrasen som hittills visar på goda resultat i både produktion och vad gäller djurens välmående. Atria har ännu inte i skrivande stund bestämt sig för om man skall byta genetiken på faderras-sidan eller inte, tester fortsätter i ännu större skala under sommaren och hösten.

MÄNGDMÄSSIGT HAR ÖK per sista maj i år förmedlat dryga 28 000 smågrisar vilket är lite mer än 1 000 fler än budgeterat och samtidigt lite mer än 2 000 smågrisar mer än för samma tid 2023. Vi har även förmedlat knappa 400 smågrisar till A-Producenter men fått tillbaka knappt 500 smågrisar från A-Producenter så det är små mängder. För det

mesta snurrar smågriser förmedlingen jämnt från vecka till vecka mellan säljare och köpare på ÖK:s område, nätverken är täta och sällan kommer det smågrisar till allmän förmedling. De veckor det kommer smågrisar till allmän förmedling har vi rätt bra lyckats hitta köpare av dessa smågrisar på ÖK: område.

SLAKTEN AV SVIN har även den gått bra redan från början av året och i januari hade vi en hög inkörning av svin till slakt vilket resulterade redan då i att vi har överstigit både budget och förra årets mängd. Per sista maj har vi nu kört in ungefär 3,5 miljoner kilogram svinkött och det är nästan 200 000 kilogram mer än budgeterat och ännu lite mera jämfört med samma tid ifjol. Vi har budgeterat för 7,9 miljoner kilogram svinkött detta år och den budgeten ser nog ut att hålla om inget oväntat sker.

Vi har även på slaktsvins sidan sett fina resultat i år och bland annat har kasseringarna sjunkit samt att vi även sett fina förbättringar på köttprocenten. Båda är goda mätare på att jobbet med bättre kvalitet och välmående för djuren går framåt. De integrerade svingårdarna gör ett fint jobb och även där är framstegen fina. Antibiotikafria produktionen av svinkött har även den hållits på en bra nivå och cirka sjuttio procent av svinköttet från ÖK:s område idag är antibiotikafritt.

Anskaffningen nöt

På kalvförmedlingen är vi just nu i en period av kalvbrist, som det i normala

fall är denna tid på året, och då främst på spädkalvssidorna. I skrivande stund så har vi ungefär en väntetid på cirka fyra veckor på spädkalvarna men enligt statistiken borde vi så småningom se ljusningar och det börjar komma mer spädkalv till förmedlingen även om det tar en tid innan vi börjar närma oss normala leveranstider. Ända från början av året körde vi stora mängder av spädkalv och på det viset har vi lyckats hålla oss på en god nivå av förmedlade spädkalvar. Per sista maj hade ÖK förmedlat knappt 1 100 spädkalvar vilket är en liten aning mindre än fjolåret. Vi tog i bruk nya kvalitetskrav på spädkalvsförmedlingen i april och det syns klart och tydligt att vi nu förmedlar tyngre kalvar med en god tillväxt.

De traditionella förmedlingskalvarna är det kalvslag vi förmedlar minst av men antalet har vuxit kraftigt under detta år och per sista maj har vi förmedlat 20 procent mera traditionell förmedlingskalvar jämfört med samma tid ifjol. Problemet med dessa kalvar är att vi har mycket svårare att hitta köpare på dessa och det syns i statistiken att dessa kalvar väntar länge på mjölkgårdarna innan förmedling sker, alltså ett ständigt överskott av traditionell förmedlingskalv.

Stationskalvarna från kalvstationerna gick knaggligt ifjol men i år har i alla fall början av året gått som tänkt, vi ligger efter

med tio kalvar från budgeterade mängd på 375 kalvar. Tillväxten på kalvarna är god och så även förmedlingsvikterna. Senare under hösten kommer vårens och försommarens spädkalvsbrist att synas på stationskalvarna och vi får se hur bra vi lyckas hålla den budgeterade mängden på 900 stationskalvar.

FÖRMEDLINGEN AV biffkalvar inleddes i sakta mak i början av året efter fjolårets rekord mängd av förmedlade biffkalvar men vartefter vintern led mot sitt slut ökade mängderna och nu per sista maj har vi förmedlat 50 kvigor mera än fjolåret. Förmedlingsvikt samt tillväxten av biffkalvarna ligger på en god nivå så arbetet på dikogårdarna är mycket bra. I skrivande stund håller årets biffkalvsundersökning på att avslutas och det ser ut som att vi kommer även i år att han en god mängd biffkalvar att förmedla även om det finns signaler om att vissa dikogårdar kommer att integrera sig, åtminstone delvis.

SAMARBETET MED kalvförmedlingen till och från A-Producenter fortsätter i goda tecken och nu när maj månads siffror finns på pappret kan vi konstatera att vi kört knappa 50 kalvar till A-Producenters område och att A-Producenter levererat knappa 400 kalvar till ÖK:s område.

Nötslakten har haft en bra trend under

första halvan av 2024 trots att vi i början av året hade slaktkö. Per sista maj har vi kört in 1,2 miljoner kilogram nötkött vilket är 100 000 kilogram mer än fjolåret och vad vi budgeterat för samma period. Vad vi kan se redan nu så kommer vi att överskrida budgeten en aning för hela 2024. Slaktvikterna har legat på en lite högre nivå jämfört med fjolåret men även mängderna är mera än vi tänkt.

VI HAR ÄVEN nu gjort ett utkast för budgeten 2025 och finslipat den så att vi tycker vi börjar ha den på den nivå vi tror vi kommer att ligga på med den info vi har idag. Det är inga stora utsvävningar jämfört med årets nivåer på budgeten så på ganska samma nivå som 2024 med cirka 2,7 miljoner kilogram nötkött och knappa 8 miljoner kilogram svinkött räknar vi med.

MED HOPP OM en fortsatt god sommar och fina skördar!

Sören Stenroos
Anskaffningschef

Kosläpp vid
Kvarnbackens
gård i Vikby

”

Vi är noggranna med den dagliga skötseln, ser till att varje enskild gris har det bra.

JAG HAR ETT BRA ARBETE – DET BÄSTA MAN KAN HA!

Tommy Ehrns i Vörå driver slaktsvinsproduktion med sin bror Johan. Detta som en jordbrukssammanslutning efter generationsväxling inom familjen.
– Jag har ett bra arbete. Det bästa arbetet man kan ha, säger Tommy.

JAG STUDERADE TILL agrológ och Johan studerade till lantbruksföretagare. Vi övertog slaktsvinsproduktionen med 400 djurplatser år 2007, berättar Tommy Ehrns i Vörå.

Där och då tänkte de sig att utvidga produktionen men livet, omständigheter och en lågkonjunktur kom emellan. De har i stället valt att fortsätta med den befintliga besättningen djur och i stället skaffat flera ben att stå på: fördubblat växtodlingsarealen till 130 hektar, driver kålodling på fem

hektar och har skogsbruk.

– Vi värmer egnahemshuset och produktionsanläggningarna med flis från egen skog. Jag brukar säga till barnen att de får duscha varmt så länge de vill. Ett mervärde i vårt hus, skrattar han.

Jämn och bra kvalitet

Gården har fina produktionsresultat, jämn och bra kvalitet visar tillväxtkurvor och slaktrapporter.

– Det känns bra förstås. Om man inte

har så mycket behöver man sköta det man har riktigt bra, resonerar Tommy. Och det är den väg vi valt, att hela tiden utveckla och optimera för bästa möjliga resultat. Vi är mycket noggranna med den dagliga skötseln, ser till att varje enskild gris har det bra och mycket tid går åt till att fysiskt vara i svinhuset.

– Inför slakt väger vi så gott som alla grisar. De ska varken väga för mycket eller för lite. På så sätt får vi det optimala kilopriset per gris.

Tommy är den av bröderna som i huvudsak sköter den dagliga skötseln i svinhuset.

– Vi ingår i Lotta och Christer Storfors nätverk sedan över tio år tillbaka och får alla smågrisar från deras produktion. Våra goda resultat beror således också på dem som leverantörer och deras goda djurmaterial.

– Till slakt levererar vi djur 3,5 gånger per år. Just nu är vi "fem före" slaktleverans. Efter det saneras utrymmet och i juli får vi en ny omgång grisar.

– Så rullar det på, säger han och tittar ut genom köksfönstret.

Sommarhalvåret är intensivt arbetsmäsigt. Gårdens växtodlingspalett utgörs arealmässigt mest av foderkorn, därtill bondbönor, stärkelsepotatis och vitkål.

– Vi odlar för eget bruk och till försäljning. Vi säljer också till A-Foder.

Medlem i ÖK:s förvaltningsråd

Tommy Ehrns är ny inom ÖK:s förvaltning. Han har varit på sitt första möte som ledamot i förvaltningsrådet.

– Det var intressant och i samband med mötet gjordes ett studiebesök vid Atrias svinslakteri i Nurmo.

– Jag fick frågan om att ställa upp som förtroendevald och efter övervägande tackade jag ja. Av erfarenhet vet jag att det handlar om att både ge och ta. Det tar tid och engagemang men ger också mycket i gengäld. Jag hoppas att jag kan tillföra bra saker i sammanhanget.

I brödernas familjer finns sammanlagt sex barn. Alla är med och hjälper till när det behövs.

Text och foto:
Lisbeth Bäck/Kustmedia

Tommy Ehrns sköter det löpande arbetet med slaktsvinsproduktionen. Familjen har varit ÖK-producenter i flera generationer.

DONATION TILL PROJECT LIV

ÖK har i flera år gett en donation till Project Liv rf. Project Liv rf vill skapa en bättre vardag för långtidssjuka barn och deras familjer. De förverkligar Drömdagar, de gör vårdmiljöer gladare och det tredje av deras fokusområden är Liv Support, ett stöd för dem som drabbas av oväntade situationer och sällsynta diagnoser och som det kan kännas tryggt för att komma i kontakt med familjer med liknande erfarenheter. I dessa situationer kan Project Liv hjälpa till att hitta det stöd som behövs för att orka vidare.

Project Liv verkar i Svenskfinland och är grundat i Svenskösterbotten.

Under de senaste åren har ÖK gett en summa per såld delikatesslåda inför julen som donation till Project Liv rf till förmån för deras viktiga verksamhet.

VERKSAMHETSGRANSKARE

Förvaltningsrådets verksamhetsgranskare, utsedda att granska ÖK:s verksamhet 2023 utförde sitt uppdrag vid ÖK:s kontor i januari 2024. Från vänster: Tomas Juthman, Mårten Strandvall och Stefan Engman. Deras uppgift är att, efter att bokslutet är undertecknat och revisionsberättelsen framlagd, gå igenom förvaltning och ekonomi. Deras rapport presenterades och godkändes vid fullmäktiges ordinarie sammanträde i april 2024.

VÄRLDENS BÄSTA GRILLFESTER!

”Saker kommer och går, men ÖK:s Grillfester består. Intresset för Grillfesterna, det går liksom inte om...hit vill man komma på nytt år efter år efter år”.

Ungefär så uttryckte sig en av gästerna vid ÖK:s Grillfest i Lillby. Visst har han rätt!

GRILLFEST I LILLBY ordnades tisdagen den 25 juni 2024 och två dagar senare, den 27 juni 2024 i Molpe. Över 1100 personer besökte festerna. Rekordantal anmälda – och av dem var det ytterst få som kände till årets överraskning: Humorgruppen KAJ.

Festerna tillägnas ÖK:s medlemmar, producenter, deras anställda och familjer, samarbetspartners och ÖKs tidigare anställda. Arrangörer är ÖK.

I samband med ÖK 90 – jubileumsår bjöds KAJ in till publikens stora förtjusning. Maten som serverades av Jan-Peter Ivars och hans gäng var utsökt och flera olika slags kött serverades. Gräddbakelse till kaffet, såpbubblor till barnen, nya och tjugiga t-skjortor för utdelning jubileumsåret till ära och muggset till alla med producentnummer. Och så allt det fina som brukar vara: välkomsthälsning av Tom Åstrand, musikunderhållning av Dennis Rönngård, ballonger, hoppslott, lakritsremmar, ÖK:s personal och förtroendevalda i vimlet och en stor och härlig besökarskala. Det är sommar och det är stämning. Man träffar varandra och man träffar andra.

Förväntningarna var höga och de överträffades med råge i år. Responsen har varit så positiv.

På detta uppslag ett bildregn från Molpe och på nästa från Lillby. Håll till godo!

Text och foto: Lisbeth Bäck/Kustmedia

Vid festerna lottades en gasgrill, modell bättre, ut och en snygg ÖK-cykel. I Lillby var det Jens Jansson som vann grillen och Thomas Nybäck vann cykeln. I Molpe vann grillen av Kent Bonn och Linn Storm vann cykeln. Grattis till Er!

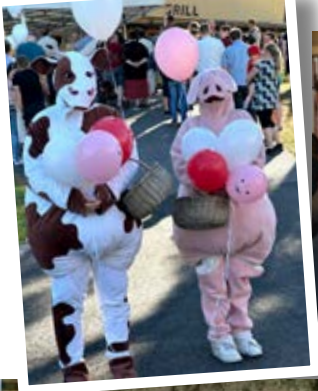
Med anledning av ÖK 90-jubileumsåret får alla med producentnummer en gåva från ÖK, fyra muggar med jubileumslogon och i lyxig förpackning. De som inte fick sin gåva vid någon av Grillfesterna kan hämta den vid ÖK:s kontor i Vasa vid tillfälle.

Humorgruppen KAJ överraskade publiken på Grillfesterna. Kevin Holmström, Jakob Norrgård och Axel Åhman uppträdde på ÖK:s fest första gången i Forsby år 2011. Efter det har de varit en gång vid Carpella också, sades det. KAJ levererade som vanligt. Och publiken sjöng med.

RECEPT 3 X FÄRS

Sammanställning recept: Jennifer Hägen/Kustmedia
Foton: Freepik och Atria

KEBAB PÅ SPETT

700 g Atria nötfärs
En röd paprika
En gul lök
En vitlöksklyfta
Cayennepeppar
Salt och peppar
1-2 msk mjölk

TZATSIKI

4 dl grekisk yoghurt
2 dl riven färsk gurka, pressa ur överflödigt vätska
1 riven vitlöksklyfta
1 tsk salt
1 tsk balsamico

Blanda till tzatzikisåsen först och låt den stå och dra. Hacka paprika, löt och vitlök fint. Blanda nötfärsen med hacket och de andra ingredienserna och låt smeten stå medan du kokar ris, följ anvisningar på förpackningen. Om du använder grillspett i trä är det bra att blöta dem före man grillar. Värm ugnen till 250 grader med grillfunktion på. Forma färsen till korvar som du trär på spetten. Lägg spetten på en plåt, ringla över lite olja och lägg plåten i mitten av ugnen. Man kan även grilla spetten på utegrillen. Efter ca 10-15 minuter är de färdiga, servera genast med tzatziki och ris. Grillade grönsaker eller coleslaw är också goda tillbehör.

GRATÄNG MED BLANDFÄRS

500 g Atria blandfärs
2 tsk olja till stekning
Salt och peppar
400 g arrabiatasås
1 kilo mjölig potatis
5 dl grädd
Lite vetemjöl eller maizena-
stärkelse till redning
150 g lagrad riven ost, gärna cheddar

Bryn färsen i oljan i en stekpanna. Krydda med salt, peppar och häll sedan på tomatsåsen, låt puttra några minuter till. Ställ åt sidan. Skala och skiva potatisen i 3-5 mm tjocka skivor. Förok potatisen 5-7 minuter i lättsaltat vatten, låt rinna av. Koka upp grädden, red av med mjöl eller maizenastärkelse så grädden blir lite tjockare i konsistensen. Dra av från värmen, rör i hälften av osten. Smaka av med salt och peppar. Varva potatis och kött i en ugnsfast form Häll över gräddblandningen och toppa med ost. Grädda gratängen i mitten av varm ugn på 180 grader i 50-60 minuter. Kontrollera så att potatisen är riktigt mjuk med en gaffel eller sticka. Täck över med folie mot slutet om gratängen blir för mörk.

NACHOPLÅT

400 g Atria kycklingfärs
2 msk rapsolja till stekning
2 msk tomatpuré
1 påse taco spice mix
1,5 dl vatten
2 dl riven cheddarost
400 g nachochips
1 dl picklad rödlök
1 dl koriander, skuren
2 msk inlagd jalapeno hackad
Salsa
Gräddfil

Stek färsen i oljan. Blanda ner tacokryddan, vattnet och tomatpurén med köttet och låt sjuda en stund. Strö ut nachochipsen på en ugnsplåt klädd med bakplåtspapper och fördela köttfärsblandningen över chipsen. Toppa med den rivna osten och lägg in i ugnen ungefär 5 minuter i 200 grader eller tills osten smält. Strö sedan över picklad rödlök, koriander och jalapeno. Servera med salsa och gräddfil. En enkel grönsallad passar också som tillägg.

Tips: Garneringen kan man givetvis variera enligt tycke och smak. För en mer barnvänlig variant kan man byta ut koriander mot majs och jalapeno mot hackad paprika.

NY KOMBINATION FÖR DJURTRANSPORT

Enqvist Transport Ab har investerat i ny kombination av dragbil och släpvagn för djurtransport. Andreas Enqvist är nöjd. Nytt är nytt.

ENQVIST TRANSPORT AB sköter, som en av två aktörer, djurtransporterna åt Österbottens Kött. Enqvist har en kombination för nöt och en för svin. Uppsamlingsområdet är ÖK:s område – från Karleby i norr till Sideby i söder och så med fortsättning till Atrias slakterier i Nurmo och Kauhajoki.

Modern teknik

Andreas Enqvist berättar att den nya dragbilen togs i bruk i december 2023 och djurvagnskombinationen i början av juni. Och tilläggas kan att väntan har varit lång då leveransen från fabriken i Tyskland utlovades redan till år 2021.

– Komponentbrist har tydligen varit en av orsakerna, säger Andreas.

– Vi har kört med hela kombinationen endast tre veckor så det är ännu spännande och mycket som är nytt, säger han och hänvisar till teknik och elektronik.

– Nytt är nytt och moderna kombinationer har mycket bra ventilation och sådant som berör djurens välmående. Djuren lastas i två våningar och golvet är jag speciellt nöjd med, det har en halkfri yta.

Kombinationen har en lastkapacitet om mellan 25 och 35 nötdjur.

Anställda chaufförer är utöver Andreas själv Carl-Anders Lind, Thomas Träsk, Johan Carlstedt och Anders Granbäck.

Rullat över två miljoner kilometer

Varför nyinvesteringen?

– Den tidigare släpvagnen har varit i trafik i tolv år och rullat över två miljoner kilometer. Den har gjort sitt. Jag den släpet och det kan ännu fungera som reservvagn

Från vänster Andreas Enqvist med logistikplanerare Joni Staffas och Peter Backlund från ÖK.

ifall det krävs någon gång.

– Det är grymma summor pengar som ska satsas men viktigt att fordonen är i skick. För oss alla – chaufförer, djuren och medtrafikanter.

Viktigt med framkomlighet

Andreas Enqvist möter upp på parkeringen vid ÖK:s kontor. Tom Åstrand, Peter Backlund och Joni Staffas ansluter sig och beundrar Mercedes-nyförvärvet. Samtalet löper in på allmänt kring djurtransporter, hur tunga lastade fordonskombinationer är, hur viktigt det är att vägen är framkomlig till djurgårdarna, att det är sandat och plogat.

– Många producenter sköter detta bra. Men för att komma dit ska vi också färdas längs kommunala och statliga vägar.

Avslutningsvis konstaterar det att det är en konst att frakta stora djur.

– Min pappa sa alltid åt mig när jag skulle börja köra att jag ska hålla i ratten, hålla i ratten och hålla i ratten. Inte börja svänga med om djuren rör sig i bilen, säger Andreas.

Text och foto:
Lisbeth Bäck/Kustmedia

SPANNMÅLSKVÄLL VÅREN 2024

A-Foder bjöd in till traditionsenlig Spannmålskväll vid YA! i Gamla Vasa tidigt på våren.

Deltagarantalet och intresset för kvällen var stort. För odlare är det angeläget att få information om branschen och marknadsläget gällande spannmål och proteingrödor.

SPANNMÅLSKVÄLLEN inledes med middag och i programmet presenterades bland annat spannmålets toxinhalter och olika odlingsförsök. För programmet stod dels A-Foders representanter, dels Kenneth Pähls och Magnus Långskog från LokalTapiola.

A-Foder försöksresultat

Sören Stenroos hälsade välkommen och inledde med aktuellt från A-Foder och Atria. Joni Staffas fortsatte med informa-

tion om odlingskontrakt på spannmål och ärter. Daniel Klockars föreläste kring spannmålets toxinhalter, vad de orsakar i utfodringen och hur vi kan hålla dem på en låg nivå. Medverkade gjorde även Essi Tahvola, som presenterade A-Foders försöksresultat från spårämnesgödslings effekt på spannmålets skörd och kvalitet: Case ZMC.

Publiken fick även information från LokalTapiola om lantbruksförsäkringar. De underströk betydelsen av personskydd. Det är viktigt att försäkra maskinpark

och utrymmen. Ännu viktigare är det att försäkra gårdens viktigaste resurs – människorna.

Kontraktsodling är att föredra

Odling av ärter och bondbönor sker genom kontraktsodling.

Fördelarna med kontraktsodling är många enligt Sören Stenroos, som sköter spannmåluppköp inom A-Foder i Österbotten.

– Planering, lönsamhetsberäkning och förhandskalkylering är lättare då odlaren vet priset. Kontrakten är en säkerhet för odlaren och att affären sker utan mellanhänder och får proteintillägg gynnar prisnivån.

A-Foder är Finlands ledande foderfabrik och erbjuder ett brett utbud av foder och experttjänster för nöt-, svin- och fjäderfågar.

Text och foto: Lisbeth Bäck/Kustmedia

A-Foder firar 20 år i år. Vid deras vårmöte den 23 maj 2024 i Seinäjoki blev de gratulerade av Atrias personal och samarbetspartners. Representanter från ÖK var på plats. Från vänster: Tom Åstrand, Laura Koskimäki, Daniela Sandbacka, Leena Jokinen, Joni Staffas, Pernilla Grön och Daniel Klockars.
Foto: ÖK

A-FODER 20 ÅR

- 1989** Feedmix Ab grundas. ÖK är en av delägarna.
Modellen till utfodring med blöfoder kom i slutet av 1980-talet via ÖK:s kontakter.
- 1993** Anläggning med foderblandning startar.
Investering i Koskenkorvafabriken.
- 2004** A-Foder grundas. Suurusrehu Oy och Polarfarmi Oy går samman.
A-Foder är en finsk fodertillverkare och spannmålsexpert. Inhemskt är grunden för vår kedja: vi ägs av finska producenter och vi köper inhemsk kvalitetsspannmål.
- 2007** Fabriken i Varkaus inleder sin verksamhet.
- 2007** Foremix fusioneras med A-Foder. ÖK äger därmed 9 % av A-Foder.
- 2009** Ny linje för nötkreatursfoder i Koskenkorva.
- 2013** Fabrik för fjäderfäfoder startar upp i Koskenkorva.
- 2016** A-Foder köper Altias foderverksamhet.
- 2023** A-Foder är Finlands ledande foderfabrik.

NÄR DET INHEMSKA URSPRUNGET AVGÖR - INGÅ ETT ODLINGSAVTAL MED OSS

Som vår avtalsodlare får du mer: för de direkta odlingsavtalen betalar vi alltid ett högre pris än listpriset och dessutom får du förmåner i form av som lagringsersättning och garantipriser.

Läs mer om avtalsodlarens förmåner och ingå ett odlingsavtal på atriatuottajat.fi/sopimusviljely eller ring **010 316 8012**

 A-FODER

VI FIRAR 90 ÅR
JUHLIMME 90 VUOTTA

**ÖSTERBOTTENS KÖTT
POHJANMAAN LIHA**

Postadress
PB 173, 65101 VASA
Besöksadress
Flygfältsvägen 2, VASA

www.osterbottenskott.fi

